

**Яңа Кишет авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ**

14 декабрь 2017 ел

№ 20

**Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңа Кишет авыл
жирлегенең жирле үзидарэ органнарында муниципаль норматив хокукый
актлар реестрын оештыру һәм алып бару тәртибе турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарэ оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы, «Дәүләт органнары һәм жирле үзидарэ органнары эшчәнлеге турында мәғлүматтан файдалануны тәэмин итү хакында» 2009 елның 9 февралендәге 8-ФЗ номерлы федераль законнар нигезендә, «Муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын алып бару турында» 2016 елның 13 октябрэндәге ПР-26-4 номерлы Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Советы президиумы карарын исәпкә алып, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Яңа Кишет авыл жирлеге Уставына таянып, жирле үзидарэ органнары кабул иткән норматив хокукый базаны камилләштерү, унификацияләү һәм норматив хокукый актларны исәпкә алуны системага салу, аларның эшчәнлек турында мәғлүматның ачыклығын тәэмин итү максатларында Саллы авыл жирлеге Советы карар бирде:

1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Яңа Кишет авыл жирлеге жирле үзидарэ органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын алып бару тәртибе турында нигезләмәне расларга (1 нче кушымта).

2. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Яңа Кишет авыл жирлеге жирле үзидарэ органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын алып баруға вәкаләтле вәкил итеп Яңа Кишет авыл жирлегенең башкарма комитетын билгеләргә.

3. Әлеге карарның 2 пунктында күрсәтелгән жирле үзидарэ органнары һәм аларның вәкаләтле бүлекчәләренә (затларга) әлеге карарның 1 пункты белән расланган акт нигезендә:

1) 2017 елның 31 декабренә кадәр муниципаль норматив хокукый актлар реестрын булдырырга һәм аларны Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының рәсми сайтында, Яңа Кишет авыл жирлеге бүлегендә урнаштырырга;

2) муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын алып баруны һәм аларны рәсми сайтка урнаштыруны тәэмин итәргә Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы актуаль хәлдә.

4. Муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын актуаль хәлдә тоту, шулай ук законнарға туры килми торган муниципаль норматив хокукый актларның үз көчләрен югалтуын тануны тәмин итү, эшне башкаруга һәм документлар әйләнешенә җаваплы бүлекчәләргә (затларга) әлеге карарның 2 пунктында күрсәтелгән затларга муниципаль норматив хокукый актларга карата кәргән мәгълүматны (массакуләм мәгълүмат чараларында, суд актларында, контроль яисә күзәтчелек органнары реакциясе актларында, хокукый экспертиза бәяләмәләрендә һәм башка актларда бастырып чыгару турында) тапшырырга, кәргән көнгә йә, күрсәтелгән срокта тапшырылмаган очракта, әлеге карарның бүлекчәләренә йә 2 пунктында күрсәтелгән затларга муниципаль норматив хокукый актларга (массакуләм мәгълүмат чараларында, суд актларына бастырып чыгару турында) кертүне тәмин итәргә.

5. Муниципаль район составына керүче җирлекләренән җирле үзидарә органнарыннан җыелган өчен җаваплы вазыйфай зат белән үзара хезмәттәшлекне оештырырга һәм муниципаль норматив хокукый актлар регистрына җирлек дәрәжәсендәге муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын алып баруны тәмин итү максатларында алар турында белешмәләр һәм муниципаль норматив хокукый актлар җибәрү өчен Татарстан Республикасының муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертәргә.

6. Әлеге карарны Татарстан Республикасы рәсми хокукый порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга.

7. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керә.

8. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемә алам.

Ильнар Кипшет авыл җирлеге башлыгы

Т.А.Арсланов

**Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Яңа Кишет авыл
жирлегенен жирле үзидарэ органнарында муниципаль норматив хокукый
актлар реестрын алып бару тэртибе турында**

Нигезлэмэ

1. Гомуми нигезлэмэлэр

1.1. “Россия Федерациясендэ жирле үзидарэ оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, “Дәүләт органнары һәм жирле үзидарэ органнары эшчәнлегенә турында мәгълүматтан файдалануны тәэмин итү хакында” 2009 елның 9 февралендәге 8-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Яңа Кишет авыл жирлеге жирле үзидарэ органнарында (алга таба - Нигезлэмэ, реестрлар, жирле үзидарэ органнары кабул иткән норматив хокукый актларны унификацияләү һәм системага салу максатларында муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын алып бару тэртибе турында нигезлэмэ (алга таба - Нигезлэмэ, реестрлар, жирле үзидарэ органнары тарафыннан кабул ителгән норматив хокукый актларны камилләштерү һәм системалаштыру максатларында) эшлэнгән.

²³1.2. Реестрлар жирле үзидарэ органының норматив һәм норматив булмаган характердагы (хокук куллану актлары) актларын исәпкә алу өчен эш башкару һәм документлар әйләнеше бүлекчэләре һәм хезмәткәрләр алып бара торган муниципаль хокукый актларның гомуми реестрлары белән бер үк вакытта (параллель) алып барыла һәм аларны тулысынча яки өлешчә алыштырмыйлар. Реестрлар муниципаль норматив хокукый актларны теркәү максатларына хезмәт итми.

1.3. Реестрлар түбәндәге бурычларны хәл итү өчен хезмәт итә:

² Билгелэнгән тэртиптә кабул ителгән (бастырылган) һәм билгеле бер формада хокукый нормаларны (үз-үзенне тоту кагыйдәләрен) билгеләү, үзгәртү яисә гамәлдән чыгару өчен, ижтимагый мөнәсәбәтләрне жайга салуга яисә гамәлдәге хокук мөнәсәбәтләрне үзгәртүгә яисә туктатуга юнәлдерелгән, билгеле бер формада кабул ителгән рәсми язма документ норматив дигәндә аңлашыла.

Актларның нормативларын билгеләү өчен кулланылырга мөмкин: Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасының «Россия Федерациясе Конституция Судына мөрәжәгать турында» 1996 елның 11 октябрэндәге 781-П номерлы карары, Россия Федерациясе Юстиция министрлыгының «Федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актларын эзерләү һәм аларны дәүләт теркәве турындагы нигезлэмәләренә раслау турында» 2007 елның 04 маендагы 88 номерлы боекы, Россия Федерациясе Югары Суды Пленумының «Норматив хокукый актларны дөгьвалау турындагы эшләрне судлар тарафыннан карау практикасы турында» 2007 елның 29 октябрэндәге 48 номерлы карары һәм башка документлары.

³ Документның реквизиты буларак билгеләнә торган муниципаль норматив хокукый акт номеры жирле үзидарэ органының актлар (норматив һәм хокук куллану) гомуми реестрының теркәү номеры була. Әлеге Нигезлэмә нигезендә алып барылуы реестрлардагы актларның якынча номерлары бары тик эзләү яки статистик бурычларны хәл итү өчен генә билгелэнгән (мәсәлән, жирле үзидарэ органының юридик хезмәтен гамәлгә ашырганда муниципалитетның норматив хокукый базасын мониторинглау).

норматив характердагы муниципаль хокукый актларны, алар турында белешмэләрне исәпкә алу, аларның законнарға туры килүен тикшереп тору;

коррупциягә каршы экспертиза уздыруның һәм муниципаль норматив хокукый актларны бастырып чыгаруның үз вакытында башкарылуын тикшереп тору, актларның һәм алар турында белешмэләрнең законнарда билгеләнгән очрактарда вәкаләтле дәүләт хакимияте органнарына жиберелүен үз вакытында тикшереп тору;

вәкиллекле орган, муниципаль берәмлек башлыгы, башкарма комитеты һәм жирле үзидарәнең башка органнары, аларның вазыйфай затлары һәм аппаратлары эшчәнлеген оператив мәгълүмат бирү һәм белешмә белән тәэмин итү;

муниципалитетның норматив хокукый базасында гражданның һәм юридик затларның, шул исәптән хужалык итүче субъектларның, ижтимагый һәм башка кызыксынган оешмаларның, массакүләм мәгълүмат чараларының, контроль (күзәтчелек) органнарының һәм башкаларның файдалана алуын тәэмин итү.

⁴1.4. Реестр - һәркем өчен мөмкин булган рәвештә рәсмиләштерелгән (махсус программа тәэминатыннан файдаланмыйча мәгълүматны чагылдырырга мөмкинлек бирә торган таблица форматында) һәм жирле үзидарә органының барлык муниципаль норматив хокукый актлары турында мәгълүматны нигезнең 2 бүлегендә билгеләнгән тәртип нигезендә туплаган мәгълүматлар базасы.

1.5. Яңа Кишет авыл жирлегенең жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын алып баруга вәкаләтле вәкил - Яңа Кишет авыл жирлегенең башкарма комитеты.

⁵1.6. Муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырыла торган реестрларның компьютер (цифрлы) версияләрен алып бару өчен Яңа Кишет авыл жирлеге секретаре билгеләнгән тәртиптә норматив-хокукый актларны Арча муниципаль районы сайтында урнаштыручы органнар (затлар) белән хезмәттәшлек итә.

2. Реестрлар төзү һәм алып бару

2.1. Реестрлар рус телендә электрон рәвештә алып барыла.

2.2. Реестрға муниципаль норматив хокукый актлар турында белешмэләр кертелә:

басылып чыкканнарын да, басылып чыкмаганнын да;

⁴ Реестрлар белән эшләү өчен һәркем файдалана алырлык булу турындагы таләпне сыңтамалар бүлөп бирүдән файдаланып, документлар реестрларында эзләнүгә гамәлгә ашырырга мөмкинлек бирә торган программ тәэмин ителешне һәм компьютер технологияләре өлкәсендә махсус белемнәргә ия булмаган гади кулланучы өчен мөмкин булган башка яңалыкларны куллану мөмкинлеген кире какмый.

Жирле үзидарә органнары тарафыннан, авторлык хокуклары турындагы законнар таләпләрен исәпкә алып һәм үтәп, норматив хокукый база белән эшләү өчен махсус программа тәэмин ителеше файдаланылырга мөмкин, әгәр бу таләпләр муниципаль берәмлекләрнең рәсми сайтларына йөрүче кызыксынучы затларның мондый программалардан файдаланырга мөмкинлек бирсә.

⁵ Жирле үзидарә органының штатында система администраторы яисә әлегә эшне башкарырга вәкаләтле башка зат эшли торган муниципаль берәмлекнең рәсми сайты алып бару өчен җаваплы бүлекчәсә күрсәтелә.

⁶ Гамәлдәге, шулай ук үз көчен югалткан яисә башка актлар белән үзгәртелгән затлар;

башка актларга үзгәрешләр кертү яисә көчләрне югалту турында, башка актларның гамәлдә булу срокларын туктатып тору яисә озайтту турында.

2.3. Жирле үзидарәнең вәкиллекле органы аппаратында алып барыла торган реестрларга (1, № 2 кушымталары) түбәндәге белешмәләр кертелә:

⁷ Жирле референдумда кабул ителгән хокукый актлар рәвешендә рәсмиләштерелгән карарлар турында;

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Яңа Кишет авыл жирлеге советы кабул иткән карарлар турында.

2.4. Муниципаль берәмлек башлыгы аппаратында алып барылучы реестрга (3 нче кушымта) түбәндәге белешмәләр кертелә:

норматив характердагы карарлар турында;

норматив характердагы күрсәтмәләр турында (норматив характерга ия аерым нигезләмәләр булган).

2.5. Муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты аппаратында алып барыла торган реестрга (4 нче кушымта) түбәндәге белешмәләр кертелә:

норматив характердагы карарлар турында;

норматив характердагы күрсәтмәләр турында (норматив характерга ия аерым нигезләмәләр булган).

2.6. Нигезләмәнең 2.3-2.5 пунктларында күрсәтелмәгән муниципаль берәмлекнең башка жирле үзидарә органнары аппаратларында алып баручы реестрларга түбәндәгеләр керә:

норматив характердагы күрсәтмәләр турында (норматив характерга ия аерым нигезләмәләр булган очракта);

норматив характердагы (норматив характердагы аерым нигезләмәләр булган) боерыклар турында.

2.7. Реестрга түбәндәге белешмәләр кертелә:

хокукый акт төре (хокукый актларның һәр төре буенча аерым исемлек алып барырга тәкъдим ителә);

кабул итү датасы;

теркәү номеры (эш башкаруның һәм документлар әйләнешенәң әйдәүче бүлекчәсе тарафыннан муниципаль хокукый актларның тиешле реестрында билгеләнгән);

исем (булган очракта).

2.8. Реестрга муниципаль норматив хокукый актлар турында түбәндәге өстәмә белешмәләр кертеләргә тиеш:

бастырып чыгару (халыкка житкерү) турында;

үзгәрешләр кертү (көчләрне югалту), суд тарафыннан гамәлдә түгел дип тану турында.

⁶ Әлеге нигезләмә максатлары өчен үз көчен югалткан дип тану турындагы актлар дигәндә шулай ук аларны гамәлдән чыгару, гамәлдә түгел дип тану турындагы актлар аңлашыла.

⁷ Әлеге үрнәк акттан файдаланганда, вәкаләтле орган вәкаләтләрен гражданнар жыены гамәлгә ашыра торган авыл жирлекләренәң жирле үзидарә органнары актларын эшләү өчен нигезләмәнең пункты тиешле редакциядә китерелә.

⁸2.8.1. Реестрга муниципаль норматив хокукый актлар турында башка өстәмә мәгълүмат кертелергә мөмкин.

2.9. Муниципаль норматив хокукый актлар турындагы белешмәләр актлар кабул итү (басылу) датасы нигезендә реестрларда хронологик тәртиптә урнаштырыла.

2.10. Жирле үзидарә органнары житәкчеләре Нигезләмәнең 2.7, 2.8 пунктларында каралган мәгълүматны күрсәтелгән бүлекчәләргә (затларга) Положиениенен 1.5 пунктында күрсәтелгән затларга Нигезләмәнең 2.7, 2.8 пунктларында каралган мәгълүматны күрсәтелгән срокта керү (формалаштыру) көнендә йә, күрсәтелгән срокта тапшыру мөмкин булмаган очракта, киләсе эш көненнән дә соңга калмыйча тапшыруны тапшыралар.

Реестрларга яңа кабул ителгән муниципаль норматив хокукый актлар текстлары (яки элек реестрга кертелмәгән хокукый база мониторингы нәтижәсендә ачыкланган актлар) кушымта итеп бирелә.

2.11. Нигезләмәнең 1.5 пунктында күрсәтелгән бүлекләргә яисә затларны Нигезләмәнең 2.10 пунктында күрсәтелгән мәгълүматны эшкәртәләр һәм реестрларга кертәләр, шулай ук аны муниципаль норматив хокукый актларның кушымта итеп бирелгән текстлары белән бергә Нигезләмәнең 1.6 пункты белән билгеләнгән бүлекчәләргә (жаваплы затларга) түбәндәге эш көненнән дә соңга калмыйча жиберәләр.

Үзгәрешләр кертә торган актлар кәргәндә, жиде эш көне эчендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштыру өчен үзгәрә торган муниципаль норматив хокукый актларның актуаль редакцияләре төзелә һәм жиберелә.

Нигезләмәнең 1.6 пункты белән билгеләнгән бүлекчәләр (затлар) реестрның актуаль редакциясен муниципаль берәмлек сайтында һәм Нигезләмәнең 2.10 пунктындагы икенче абзацында, 2.11 пунктындагы икенче абзацында күрсәтелгән актларның текстларын урнаштыралар, кәргән көннән алып бер эш көненнән дә соңга калмыйча.

Жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актлары, муниципаль берәмлекнең рәсми сайты турындагы мәгълүматны үз эченә алган бүлекләрдә реестрлар тиешле жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актлары исемлегенә беренче файллары буларак урнаштырыла. Үзгәртелә торган муниципаль норматив хокукый актларның актуаль редакцияләре текстлары турыдан-туры норматив хокукый актларга үзгәрешләр кертә торган актларга урнаштырыла, алар турында белешмәләргә урнаштыру тәртибенә ярашлы тәртиптә Нигезләмәнең 2.9 пункты белән билгеләнгән реестрларда урнаштырыла.

2.13. Дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләр (конфиденциаль

⁸ «Дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә турында мәгълүматтан файдалануны тәмин итү хакында» 2009 елның 9 февралендә 8-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясындагы 2 өлешендә Интернет челтәрендә урнаштырыла торган реестрларга муниципаль норматив хокукый актлар һәм аларга бәйле нормалар билгеләү эшчәнлегенә турында башка мәгълүмат кертелергә мөмкин. Эчкә файдалануда әйдәүче реестрларга кертелә торган мәгълүмат исемлегенә жирле үзидарә органнары хәл итә торган максатлардан һәм бурычлардан чыгып, өстәмә рәвештә киңәйтелергә мөмкин.

характердагы башка белешмэләр) булган очракта, 2.10 пунктының икенче абзацында, 2.11 пунктының икенче абзацында күрсәтелгән муниципаль норматив хокукый актлар текстлары муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш түгел. Мондый актлар турындагы мәгълүмат аларның эчтәлеген ачарга мөмкинлек бирми торган өлешләргә кертелергә мөмкин.

3. Реестрлардагы мәгълүматны бирү тәртибе һәм шартлары. Мәгълүмат элементәсенен башка мәсьәләләре

3.1. Реестрлардагы мәгълүматның һәркем файдалана алырлык булуы муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырыла. Аны кызыксынучы затлар тарафыннан электрон образлар (файллар) рәвешендә табу чикләнми.

3.2. Реестрлардагы һәм законнарда каралган очракларда вәкаләтле органнарга тапшырылырга (бирелергә) тиешле белешмәләрне тапшыру (бирү) тиешле норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә гәмәлгә ашырыла.

3.3. “Татарстан Республикасы муниципаль районнарының жирле үзидарә органнарына муниципаль районга керүче жирлекләрдән Татарстан Республикасының муниципаль норматив хокукый актлары регистрын алып бару өчен кирәкле мәгълүматны жыю буенча Татарстан Республикасының дәүләт вәкаләтләрен бирү турында” 2015 елның 3 ноябрендәге 92-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә җаваплы затлар күрсәтелгән белешмәләрне жыйган өчен муниципаль район составына керүче жирлекләренен жирле үзидарә органнары белән жирлекләрдә тиешле реестрлар алып баруны тәэмин итү максатларында үзара эшчәнлекне (киләшү буенча) оештыралар.

4. Реестрлар алып бару тәртибен бозган өчен җаваплылык

4.1. Нигезләмәнең 1.5, 1.6, 2.10 пунктларында күрсәтелгән җитәкчеләр һәм башка вәкаләтле затлар, Нигезләмәдә билгеләнгән реестрларны алып бару тәртибен бозган өчен, дисциплинар җаваплы (яисә җаваплылыкның башка күрсәтелгән төре) булалар.

Татарстан Республикасы
 Арча муниципаль районының
 Яңа Кишет авыл җирлегенә
 җирле үзидарә органнарында
 муниципаль норматив хокукый
 актлар реестрын алып бару
 тәртібенә 3 нче кылымта

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ Арча муниципаль районы Яңа Кишет авыл җирлеге
Советының муниципаль норматив хокукый актлары
ИСЕМЛЕГЕ

№ т/б	кабул итү датасы	Акт номеры	Акт исеме	Рәсми басылып чыгу (халыкка җиткерү) чыганагы һәм датасы	Искәрмәләр*
2017 ел					
Карар					
1	25.03. 2017	1	«Яңа Кишет авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы җирле үзидарә органнары хезмәткәрләре хезмәт тәртібе һәм этика кодексына үзгәрешләр кергү турында		
2	19.10. 2017	1	Төзекләндерү кагыйдәләре проекты буенча гавами тыңлаулар билгеләү турында		
Дәрәҗәләр					
20 ел					
Карар					
Дәрәҗәләр					
20 ел					

Карар

Дәрәжәләр

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ Арча муниципаль районы Яңа Кишет авыл җирлегенә
башкарма комитетының муниципаль норматив хокукый актлары ИСЕМЛЕГЕ**

№ т/б	кабул и тү дәтас ы ры	Акт номе ры	Акт исеме	Рәсми басылып чыгу (халыкка жеткирү) чыганагы һәм датасы	Искәрмәләр*
			20 ел		
			Карар		
			Дәрәжәләр		
			20 ел		
			Карар		
			Дәрәжәләр		
			20 ел		
			Карар		
			Дәрәжәләр		

* «Мисаллар» графасы муниципалитетларның тиешле хезмәтләре (бүлекчәләре) тарафынан хәл ителә торган бۇрычлардан чыгып, яңа графалар белән алмаштырылырга мөмкин. Мәселән, урыннардагы юристлар өчен, нормотворик эшнә оештыру өчен кирәкле мәгълүматны тәртипкә салу максатларында, таблицача «Өстәмә белешмәләр» дигән графаларны керту максатка ярашлы булыр иде («Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистры турында» 2009 елның 9 февралендәге 14-ТРЗ номерлы